

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	10Sžz/11/2014
Identifikačné číslo spisu:	9014010104
Dátum vydania rozhodnutia:	03.06.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Zuzana Ďurišová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:9014010104.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa: Slovenská banková asociácia, Rajska 15/A, 811 08 Bratislava, IČO: 30 813 182, zastúpeného JUDr. Martinom Nedelkom, Ph.D., advokátom a konateľom, advokátska kancelária Nedelka Kubáč Oršulová advokáti, s.r.o. so sídlom Mickiewiczova 9, 811 07 Bratislava, proti odporcovi: Protimonopolný úrad Slovenskej republiky. Drieňová 24, 826 03 Bratislava, IČO: 00 699 063, o ochrane pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky konanie o návrhu na ochranu pred nezákonným zásahom z a s t a v u j e .

Odporca j e p o v i n n ý zaplatiť navrhovateľovi na účet právneho zástupcu 518,76 € náhrady trov konania z titulu trov právneho zastúpenia.

Odôvodnenie

Navrhovateľ sa podaným návrhom podľa § 250v ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“), doručeným Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky dňa 27.08.2014 domáhal ochrany pred nezákonným zásahom žalovaného správneho orgánu, ktorého sa mal dopustiť v rámci sektorového prešetrovania vyžiadanim si informácií a podkladov od navrhovateľa podľa § 22 ods. 2 zákona č. 136/2001 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov (ďalej „ZOHS“) bez toho, aby aspoň základným spôsobom špecifikoval predmet tohto prešetrovania („nezákonný zásah 1“) a tiež vyžiadanim informácií a podkladov ohľadne Stáleho rozhodcovského súdu (ďalej „SRS“), ktoré nebol oprávnený žiadať („nezákonný zásah 2“).

Navrhovateľ preto žiadal, aby súd vydal rozsudok, ktorým uloží odporcovi povinnosť

1. v lehote pätnástich dní od právoplatnosti rozsudku informovať navrhovateľa, akej hospodárskej oblasti sa týka prešetrovanie spomenuté v liste odporcu zo dňa 21.07.2014 č. j. 1895/PMÚ SR/2014 a uviesť jeho predmet alebo účel,
2. zdržať sa v rámci tohto prešetrovania získavania informácií a podkladov od navrhovateľa bez toho,

aby uviedol, akej hospodárskej oblasti sa toto prešetrovanie týka a aký je predmet alebo účel tohto prešetrovania,

3. zdržať sa v rámci tohto prešetrovania získavania informácií a podkladov od navrhovateľa, ktoré sa týkajú Stáleho rozhodcovského súdu Slovenskej bankovej asociácie,

4. nahradiť odporcovi trovy konania do troch dní od právoplatnosti rozsudku k rukám právneho zástupcu.

Odporca sa k návrhu vyjadril písomným podaním doručeným Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky dňa 17.09.2014, v ktorom k tvrdenému nezákonnému zásahu 1 uviedol, že medzičasom zaslal navrhovateľovi list č. 2256/PMÚ SR/2014 z 08.09.2014, v ktorom mu oznámil, že informácie vyžiadané úradom listom č. 1895/PMU SR/2014 sa týkali, resp. sú súčasťou prešetrovania úradu podľa ustanovenia § 22 ods. 1 písm. a) ZOHS na trhu bankových služieb pre fyzické osoby na území Slovenskej republiky od roku 2010 do súčasnosti, ktoré bolo začaté inšpekciami vykonanými úradom dňa 15.10.2013. Vzhľadom k tomu návrh v tejto časti nie je dôvodný.

Pokiaľ ide o požadované informácie týkajúce sa SRS, ide o inštitúciu zriaďovanú podľa § 90 ods. 1 zákona č. 492/2009 Z. z. o platobných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov, na základe ktorého sú poskytovatelia platobných služieb povinní si spoločne alebo prostredníctvom svojho záujmového združenia (ktorým je navrhovateľ) zriadiť stály rozhodcovský súd a zabezpečiť jeho činnosť podľa osobitného predpisu o rozhodcovskom konaní. SRS je organizačnou zložkou Slovenskej bankovej asociácie (bez právnej subjektivity), ktorá je podnikateľom, preto sa na ňu vzťahuje aj povinnosť poskytovať informácie a podklady nevyhnutné na činnosť úradu. Vzhľadom na to, že SRS rozhoduje spory súvisiace s poskytovaním platobných služieb, ako aj z iných obchodnoprávných alebo občianskoprávných vzťahov a táto činnosť sa týka alebo súvisí s poskytovaním bankových služieb pre fyzické osoby na území Slovenskej republiky, nepochybne súvisí s prešetrovaním úradu. Postup úradu je preto zákonný, keďže informácie sú požadované na základe zákonných ustanovení a zákonným spôsobom. Otázky, ktoré sú v žiadosti úradu zo dňa 21.07.2014, nie sú ani kapciózne, ani sugestívne, nesmerujú k sebaobviňovaniu žiadnej osoby, netýkajú sa ani nemôžu byť predmetom vzťahu advokáta a podnikateľa, ktoré by mohli byť chránené, a jednoznačne sa týkajú podnikateľa, ktorý na preskúmanom trhu pôsobí. Táto žiadosť nie je excesívna a je v súlade s Odporúčaním ministrov Rady Európy CM/Rec (2007) o dobrej verejnej správe, na ktoré poukazuje navrhovateľ. Ak by bol úrad obmedzovaný v kladení požiadaviek na poskytnutie informácií, išlo by o zasahovanie do jeho právomoci ako nezávislého vyšetrovacieho orgánu. Uznáva však, že zásah do činnosti orgánu verejnej správy by bol namieste, ak by požadované informácie vôbec žiadnym spôsobom nesúviseli, ani nemohli súvisieť s prešetrovanou vecou a neexistovala by žiadna spojitosť s kladenou otázkou a prešetrovanou vecou, alebo by boli požadované nezákonným spôsobom, čo však nie je tento prípad.

Vzhľadom na vyššie uvedené považuje bod 1 a 2 petitu za nepotrebný a bod 3 petitu za nedôvodný, preto navrhuje, aby najvyšší súd návrh zamietol a navrhovateľovi nepriznal náhradu trov konania.

V priebehu konania navrhovateľ opakovane dopĺňal svoj návrh, resp. reagoval na vyjadrenia odporcu, a to podaniami zo 14.10.2014, 31.10.2014, 02.12.2014, 13.02.2015 a 19.05.2015. Odporca reagoval vyjadreniami z 09.12.2014, 18.12.2014 a 16.04.2014 a napokon podaním z 02.06.2015 súdu oznámil, že ukončil prešetrovanie, v rámci ktorého žiadal od navrhovateľa informácie o Stálom rozhodcovskom súde Slovenskej bankovej asociácie, o čom navrhovateľa informoval listom č. 2169/PMU SR/2015 z 19.05.2015, ktorý bol doručený navrhovateľovi dňa 20.05.2015, čím sa stal uplatnený petit bezpredmetným.

S prihliadnutím na túto skutočnosť sa vo veci neuskutočnilo pojednávanie nariadené na deň 3. júna 2015 a súd konanie o návrhu na ochranu pred nezákonným zásahom zastavil podľa § 250v ods. 6 OSP a zároveň rozhodol o trovách konania.

Podľa § 244 ods. 5 veta prvá OSP, súdy v správnom súdnictve konajú o ochrane pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy a o vykonateľnosti rozhodnutí cudzích správnych orgánov.

Podľa § 250v ods. 1 OSP, fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá tvrdí, že bola ukrátená na svojich právach a právom chránených záujmoch nezákonným zásahom orgánu verejnej správy, ktorý nie je rozhodnutím, a tento zásah bol zameraný priamo proti nej alebo v jeho dôsledku bol proti nej priamo vykonaný, môže sa pred súdom domáhať ochrany proti zásahu, ak taký zásah alebo jeho dôsledky trvajú alebo hrozí jeho opakovanie.

Podľa § 250v ods. 8 OSP, na konanie podľa tejto hlavy sa použijú ustanovenia prvej a druhej hlavy tejto časti primerane, ak v tejto hlave nie je ustanovené inak.

Podľa § 250v ods. 6 OSP, súd konanie zastaví, ak odpadli dôvody na ďalšie konanie a zároveň rozhodne o trovách konania.

Podľa § 22 ods. 2 ZOHS, v súvislosti s plnením úloh podľa tohto zákona a podľa osobitného predpisu má úrad právo vyžadovať od podnikateľov, ako aj od vedúcich zamestnancov podnikateľa, štatutárnych orgánov podnikateľa, kontrolných orgánov podnikateľa alebo od členov týchto orgánov podnikateľa, alebo od iných zamestnancov podnikateľa, ako aj od iných fyzických osôb a právnických osôb informácie a podklady, ktoré sú nevyhnutné pre činnosť úradu bez ohľadu na nosič, na ktorom sú zaznamenané, vyhotovovať z nich kópie a výpisy alebo vyžadovať ich úradne overené preklady do slovenského jazyka, vyžadovať písomné vysvetlenie alebo ústne vysvetlenie s možnosťou vyhotovenia si jeho zvukového záznamu. Tieto subjekty sú povinné takéto informácie a podklady úradu bezplatne poskytnúť v lehote určenej úradom; v prípade utajovaných skutočností za dodržania podmienok ustanovených osobitným predpisom

Z obsahu spisu je nesporné, že navrhovateľ sa domáhal ochrany pred nezákonným zásahom, ktorý mal spočívať v tom, že odporca listom zo dňa 21.07.2014 č. 1895/PMÚ SR/2014 požiadal navrhovateľa o poskytnutie informácií a podkladov v súlade s ustanovením § 22 ods. 2 ZOHS na účely prešetrovania podľa ustanovenia § 22 ods. 1 písm. a) ZOHS jednak bez toho, aby uviedol, čoho sa prešetrovanie týka a jednak žiadal informácie súvisiace s činnosťou Stáleho rozhodcovského súdu Slovenskej bankovej asociácie. Navrhovateľ reagoval listom z 24.07.2014, v ktorom namietal, že predmetná žiadosť mu neposkytuje dostatok informácií o tom, či je odporca oprávnený požadovať v žiadosti uvedené informácie, keďže samotná žiadosť nie je dostatočne odôvodnená a špecifikovaná. Ako vyplýva z obsahu odpovede odporcu listom z 31.07.2014 č. 2005/PMÚ SR/2014, tieto námietky nepovažoval za opodstatnené s odôvodnením, že nie je povinný preukazovať príčinnú súvislosť a dôvodnosť svojej žiadosti uplatnenej podľa § 22 ods. 2 ZOHS a na svojej žiadosti o poskytnutie podkladov a informácií zo dňa 21.07.2014 trvá, a to v pôvodnej lehote (10 pracovných dní).

Po začatí konania odporca listom zo dňa 08.09.2014 č. 2256/PMÚ SR/2014 oznámil navrhovateľovi, že informácie vyžiadané listom z 21.07.2014 sa týkajú prešetrovania úradu podľa § 22 ods. 1 písm. a) ZOHS na trhu bankových služieb pre fyzické osoby na území Slovenskej republiky od roku 2010 do súčasnosti, ktoré bolo začaté inšpekciami vykonanými úradom dňa 15.10.2013 a napokon listom z 02.06.2015 súdu oznámil, že ukončil prešetrovanie, v rámci ktorého žiadal od navrhovateľa informácie o Stálom rozhodcovskom súde Slovenskej bankovej asociácie, o čom navrhovateľa informoval listom č. 2169/PMU SR/2015 z 19.05.2015, ktorý bol navrhovateľovi doručený dňa 20.05.2015, čím považuje návrh za bezpredmetný. Pretože v predmetnom liste odporca uviedol, že „Po vyhodnotení doteraz získaných podkladov a informácií v predmetnom prešetrovaní úrad dospel k záveru, že aktuálne nedisponuje dostatočnými podkladmi a informáciami, ktoré by odôvodňovali začatie správneho konania vo veci porušenia pravidiel hospodárskej súťaže v predmetnej veci, a preto prešetrovanie zastavuje“, nemal najvyšší súd dôvod uvedené neakceptovať, a stotožnil sa so záverom odporcu, že tým odpadol dôvod na ďalšie konanie vo veci ochrany pred tvrdeným nezákonným zásahom. Navrhovateľ síce v následom podaní z 18.06.2015 vyslovil pochybnosť, či odporca skutočne zastavil prešetrovanie, v rámci ktorého si žiadal informácie o SRS s tým, že svoje pochybnosti zhrnul v pripojenom liste z 11.06.2014. Pripojený list navrhovateľa je však datovaný 15.06.2015 a ide o doplnenie rozkladu proti rozhodnutiu Protimonopolného úradu Slovenskej republiky zo dňa 19.12.2014 č. 2014/KH/1/1/041 a navrhovateľ v

ňom uvádza, že „existujú zásadné nejasnosti, koľko prešetrovaní ... Úrad s navrhovateľom vlastne viedol a vedie“. Najvyšší súd napriek tomu považuje za správny svoj záver, že v danej veci odpadol dôvod pre ďalšie konanie, pretože odporca v liste z 19.05.2015 jednoznačne deklaroval, že zastavil prešetrovanie v oblasti bankových služieb pre fyzické osoby na území Slovenskej republiky od roku 2010 do súčasnosti, teda prešetrovanie, v rámci ktorého žiadal od navrhovateľa listom z 21.07.2014 informácie a podklady týkajúce sa Stáleho rozhodcovského súdu Slovenskej bankovej asociácie.

O trovách konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa ust. § 250v ods. 8 OSP v spojení s ust. § 246c ods. 1 veta prvá a s § 146 ods. 2 OSP tak, že priznal navrhovateľovi náhradu účelne vynaložených trov konania v rozsahu 50 % po zistení, že návrh bol čiastočne podaný dôvodne a zastavenie konania čiastočne zavinil odporca.

Z hľadiska povinnosti rozhodnúť o trovách konania, najvyšší súd predovšetkým skúmal splnenie podmienok prípustnosti návrhu vyplývajúcich z citovaného ustanovenia § 250v ods. 3 OSP. Jednou zo zákonných podmienok prípustnosti návrhu je predchádzajúce vyčerpanie prostriedkov, ktorých použitie umožňuje osobitný predpis. Zákonná povinnosť využiť pred podaním návrhu na ochranu pred nezákonným zásahom prostriedky, ktorých použitie umožňuje zákon, ako predpoklad jeho prípustnosti nie je samoučelná, pretože ochrana práv a právom chránených záujmov nezákonným zásahom dotknutej osoby súdom má vo vzťahu k ochrane poskytovanej orgánmi verejnej správy subsidiárny charakter a teda sa uplatní až potom, čo zo strany orgánov verejnej správy k náprave tvrdených porušených práv nedošlo. V prejednávanej veci dospel najvyšší súd k záveru, že táto podmienka bola splnená tým, že navrhovateľ svoje námietky voči postupu odporcu vyjadril v liste z 24.07.2014, čím mu dal možnosť v prípade ich akceptácie tvrdiť nezákonný zásah odstrániť. Odporca listom z 31.07.2014 námietky odmietol, a keďže podľa ustálenej judikatúry (R 80/2011) ustanovenie § 250v ods.3, druhá veta OSP je nevyhnutné vykladať tak, že o existencii zásahu sa žalobcovia najskôr dozvedeli až dorúčením oznámenia o vybavení sťažnosti (v tomto prípade námietok), návrh bol podaný dňa 27.08.2014 z hľadiska zákonných lehôt včas.

Ďalej bolo potrebné skúmať, či bol návrh podaný dôvodne. Ako už bolo uvedené, navrhovateľ sa domáhal ochrany pred nezákonným zásahom, ktorý mal spočívať v tom, že odporca listom zo dňa 21.07.2014 č. 1895/PMÚ SR/2014 požiadal navrhovateľa o poskytnutie informácií a podkladov v súlade s ustanovením § 22 ods. 2 ZOHS na účely prešetrovania podľa ustanovenia § 22 ods. 1 písm. a) ZOHS jednak bez toho, aby uviedol, čoho sa prešetrovanie týka a jednak žiadal informácie súvisiace s činnosťou Stáleho rozhodcovského súdu Slovenskej bankovej asociácie. Podaným návrhom sa preto navrhovateľ domáhal, aby súd uložil odporcovi 1/ v lehote pätnástich dní od právoplatnosti rozsudku informovať navrhovateľa, akéj hospodárskej oblasti sa týka prešetrovanie spomenuté v liste odporcu zo dňa 21.07.2014 č. j. 1895/PMÚ SR/2014 a uviesť jeho predmet alebo účel, 2/ zdržať sa v rámci tohto prešetrovania získavania informácií a podkladov od navrhovateľa bez toho, aby uviedol, akéj hospodárskej oblasti sa toto prešetrovanie týka a aký je predmet alebo účel tohto prešetrovania a 3/ zdržať sa v rámci tohto prešetrovania získavania informácií a podkladov od navrhovateľa, ktoré sa týkajú Stáleho rozhodcovského súdu Slovenskej bankovej asociácie.

Pokiaľ ide o 1. bod petitu, Najvyšší súd považuje za legitímnu požiadavku navrhovateľa, aby pri vyžadovaní informácií a podkladov v súvislosti s prešetrovaním v zmysle § 22 ods. 1 písm. a) ZOHS odporca uviedol, čoho sa vykonávané prešetrovanie týka, teda aby aspoň všeobecne vymedzil jeho predmet, pretože povinnosť poskytovať informácie a podklady nie je bezbrehá, ale musí ísť o informácie a podklady, ktoré sú nevyhnutné na činnosť úradu, čo bez splnenia navrhovateľovej požiadavky nie je možné posúdiť. Akceptoval ju napokon aj odporca, keď po začatí konania túto požiadavku navrhovateľa splnil - listom zo dňa 08.09.2014 č. 2256/PMÚ SR/2014 oznámil navrhovateľovi, že informácie vyžiadané listom z 21.07.2014 sa týkajú prešetrovania úradu podľa § 22 ods. 1 písm. a) ZOHS na trhu bankových služieb pre fyzické osoby na území Slovenskej republiky od roku 2010 do súčasnosti, ktoré bolo začaté inšpekciami vykonanými úradom dňa 15.10.2013; tým v tejto časti dôvod konania odpadol. S tým súvisí aj 2. bod petitu, kde uloženie požadovanej povinnosti spočíva v zákaze pokračovať v porušovaní práva navrhovateľa neuvádzaním predmetu prešetrovania pri prípadných ďalších požiadavkách na podklady a informácie v súvislosti s týmto prešetrovaním.

V časti týkajúcej sa požiadavky navrhovateľa zakázať odporcovi v rámci predmetného prešetrovania získať od navrhovateľa informácie a podklady týkajúce sa Stáleho rozhodcovského súdu Slovenskej bankovej asociácie najvyšší súd nepovažoval návrh za dôvodný. Ustanovenie § 22 ods. 2 ZOHS (v znení účinnom od 01.07.2014) neobmedzuje oprávnenie odporcu vyžadovať informácie a podklady, ktoré sú nevyhnutné pre jeho činnosť, len na podnikateľov, ale týka sa aj iných fyzických osôb a právnických osôb, z čoho nemožno a priori vylúčiť ani SRS ako organizačnú zložku navrhovateľa. Otáznym by nanajvýš mohol byť rozsah, resp. obsah požadovaných informácií, keďže sa jedná o rozhodcovský súd, ktoré súvisia s jeho rozhodovacou činnosťou. Samotnú požiadavku odporcu na informácie súvisiace s činnosťou Stáleho rozhodcovského súdu preto nemožno hodnotiť ako nezákonnú a konkrétne námietky voči požadovaným informáciám navrhovateľ neuviedol.

Vzhľadom na uvedené najvyšší súd priznal navrhovateľovi náhradu účelne vynaložených trov konania v rozsahu 50 %. Navrhovateľ si vyčíslil trovy konania v celkovej výške 1 006,64 € + 20 % DPH, a to za 5 úkonov právnej služby v roku 2014 po 134 € a 2 úkony právnej služby v roku 2015 po 139,83 €, vrátane paušálnych náhrad v zmysle vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov. Z toho najvyšší súd považoval za trovy potrebné na účelne uplatňovanie práva odmenu za:

- prípravu a prevzatie zastúpenia,
 - podanie návrhu na ochranu pred nezákonným zásahom,
 - písomné podanie zo 14.10.2014 k vyjadreniu odporcu,
 - písomné podanie zo 31.10.2014 po nahliadnutí do administratívneho spisu,
 - písomné podanie z 13.02.2015 ako reakcia na vyjadrenie odporcu z 18.12.2014 a
 - písomné podanie z 19.05.2015 ako reakcia na vyjadrenie odporcu zo 16.04.2015,
- t. j. 4 úkony právnej služby po 134 € + 4x paušálna náhrada po 8,04 € a 2 úkony po 139,83 € + 2x paušálna náhrada po 8,39 €, spolu 864,60 €, z toho 50% predstavuje 432,30 € + 20 % DPH je 518,76 €. Najvyšší súd navrhovateľovi nepriznal náhradu trov konania za 1 úkon právnej služby, a to za druhé doplnenie repliky č. 2 k vyjadreniu odporcu zo 17.09.2014, pretože má za to, že mohlo byť obsiahnuté už v doplnení repliky z 31.10.2014.

Priznanú náhradu je odporca povinný zaplatiť na účet advokáta navrhovateľa (§ 149 ods. 1 OSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.